

ШЫН

1972 жыл
ДЕКАБРЬ
1
ПЯТНИЦА
№ 283 (9061)
Өрттө 2 көп.

СОВЕТ-ВЕНГР НАЙЫРАЛ БЫЖЫГЫН ТУР

Эштер Л. И. Брежнев биле Я. Кадарның хоорайның чаа тудугларына чорааны

Ноябрь 29-та СССР-ийн партия-талап төлөөлөрүнүн башчысы, СЭКП ТК-ийн Чыгыш секрета...

Эштер Л. И. Брежнев биле Я. Кадар мыйраң чаа ажыкталып турган учурда...

Туду чырык кол ижөөрү Ласло Непар белек демір бөлөк кезектерден амы үшүн...

Оң соода эштер Л. И. Брежнев биле Я. Кадар болуп совет төлөөлөрүнүн кеңеш...

Венгр найысмагынын оң районуну чогуу совет аялчылары акы дүңдүмүн бузуу...

Эштер Л. И. Брежнев биле Я. Кадарның найыралдыг беседалары

СЭКП ТК-ийн Чыгыш секретаары эш Л. И. Брежнев биле ВСАП ТК-ийн Бирги секретаары эш Я. Кадарның арзы...

Совет-венгр нады ажыктажылган политика, экономика болуп идеология таламы...

Чурукта: К. Н. СЕНДЖЫ, К. МОНГУШТУҢ фотоу.

Солун ужуражышыкынар

БУДАПЕШТ. (СЭТА-ийн тусуай жор). СССР-ийн партия-талап төлөөлөрүнүн кеңеш...

Совет аялчылары болуп олардың биле нады аяаа чете берген ВСАП ТК-ийн Политбюро кеңештүү К. Неметти...

Хурадалар залга ол ажыкталып удуруткуллары биле эң-найыралык беседа болуп...

Чөвүлелини болуп Профсоюздеринин Бүгү-венгр Чөвүлелини ишчилер Кызыл туугу оон мурунда тымсы...

К. Ф. Катувештин А. Пуллаи биле ужурашканы

БУДАПЕШТ. (СЭТА). СЭКП ТК-ийн секретары К. Ф. Катувеш ноябрь 29-та ВСАП ТК-ийн...

Саратовтук ленинчи комсомол аттыг гидроэлектростаяны тудурууна чейин алган чөвүлелини дөңсөтүп...

Октябрь Революцияны орден биле — «Хүндүлөдүн Демдөө» орден биле — 51, «Күш...

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Ташы уран чуугууну өңөк непертеней сайыраы көрүдөдөн илерөө. Барык-ла шунту районур улуусту ташыла...

Уран помчула жаныр бө көрүдөдө көсүкү чөпү эзелейи барган. Бот-тыныгыр уран чуул коллективтери бөжө чууга...

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ийн Дээди Сөвединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

ЮБИЛЕЙГЕ ТӨЛӨПТИГ УЖУРАЖЫР ДЭЭШ

Чыл планын күүсеткен

Тандының «Революцияны чалбылык» колхозунун Краснояр сүт-бараан фермаының коллективни партия болгаш чазытчы мал асылымын...

Келир чылдың дүжүдүңе

О САРЫГ-СЕП. Тоску беш чылдың үшкү чымында чаагай дүжүттү өстүрүп алыры биле белекел ажалдары...

«Өкө» совхозун хойжуу Күжүст Сендалы болса Аржаан ховуунга 12 чыл хой кадары кеткен. Дүжүдүгали малчынын бө юбилейин чыда көргүзүлгөн районда...

Малчыннарның социалистиг чарыжының эгелекчилери

КПФВ. Областык Переславльский районунун «Октябрь XV чымы» совхозунун комсомолчу-аылчылар фермаының коллективни кышкы үеде мал ажылымын...

КУРГАН. Областык Күн-аылынды Кызыл Тук орденни «Кымы сымды» совхозунун лаван семиртп № 7 фермаының коллективни...

Устүдө ады үңгө коллективтер Төрөң чурутту мурнуга боттарының патриоту хуурадыны күөсөдүн, белик...

1973 чылда фермага ортумаа-биле иштеткен-ге 4800 килограмм сүттү саар, а мураакчы салгычлар Мария Мардело биле Галина Батюра илек бургузуден-ге 6 муң бол...

Улусчу уран чуул-эггээртинемес байлак

Совет улус СССР-ийн 50 чыл болуп оян күш-ажылы белектер-биле уктуп турар. Улус ажы-агый айтырлары шунтирлөөрүнө, келерин ажы-ишчилериниң культура хандырылгасына культура болгаш уран чуул албан чөпү, бөт-тыныгыр уран чуулду улам ынай көгүдөдөн уаут...

1972-73 чылдарда көдөниң бөт-тыныгыр уран чуулунун республика көрүдөдөн эртерер дугайында шикитирин РСФСР-ийн Министрлер Чөвүледи, ВПСИС болуп ВЛКСМ ТК хулаа алганы билдингир.

Уран чуул көрүдөдөн үш ээлээ бистия республикага эртен. Хөй санын коллективтер, бөт-тыныгыр артистер көрүдөдө киришкенер. Чүдө бирги ээлетте 15 муң, ийкинсинте — 4 муң ажы, а соалту ээлетте — 717 ойначы киришкенни айтып болур.

Бө чылдың ноябрь 23—26 хүнеринде Кымы хоорайга көрүдөдөн соалту ээлетте республиканын он ийи районнары база Кымы хоорай Советиниң ажы-агыйлары киришкен. Улушту чогаалытың суурут байырламы болгаш ук көрүдүтүү кызычылар уаут соуурада-биле көргөнер.

Эртен көрүдөдө бөдөргө, бөт-тыныгыр уран чууде өөдө бар дээр тодаргай. Жанр тазы-биле байлашканы: ийни ир удеп турар оркестрлер, хөмүсчүлөр база сыгыт, хөмөй ансамбльдери тытып келгилээ.

Юбилейин чылдын көрүдөдөн бөт-тыныгыр уран чуулду материалдык баазанын быжылдарына дуулаан. Аңгы-аңгы жанрлар айы-биле кысык сайгарылаан кылып караан. Каз-Хемини, Чөөн-Хемчигини, Тандыны, Барымы-Хемчигини ийни ир коллективтери (түс-түста удуруткулчулары эштер Одинокова, Донгак, Маценра, Хикис) бө...

Тыва улус шашанн бөр-ле сымт, каргыраа, хөмөй ышкан онзагай уран-мерген күөсүдө-биле ыгылап турарын кым-да билер. Сымт, хөмөй күөсүдөдөн ийи-чангы кижилерден аялшып ансамбльдере чөпү чөдө элек болган. Уду-Хем, Танды, Мөңгүн-Тайга районнарын ансамбльдери күөсүдөдөн өки болулаан. Оргкомитеттин демделеп турары түл дээрге, сыгыт, хөмөй...

Кезээде партия-биле, чон-биле

Хөй патриоттыг социалистиг культураны турсукамы — совет ийитиледин кызыраада аажок уаут тивилген болур. Бистия чурутту литературамын болгаш уран чуулдуң ажыдакчыларының боттарының ажалымын барымдаалар кол чуулу — коммунисттиг идеяны, партияны болгаш улусчу чөпүк ол болур. Олар партия-биле кады уаус-биле нады СССР-ийн 50 чымын уаут байырламын уктуп турар.

СССР-ийн чогаалчы өңдөлдөрүн болгаш ортаа-адылдарының баштар чөпүрүнүн Кремльдин Уаут ордууага ноябрь 29-та болгаш каттышкан пленумунда совет дөй националдыг культураны хөгүдөдөдөн дугайы чуугаалышкан.

«СССР-ийн Чогаалчылар эвилелиниң баштар чөпүрүнүн бисекретары Г. М. Марков СССР-ийн Кинематографисттер эвилелиниң баштар чөпүрүнүн бисекретары Л. А. Кузнецов, СССР-ийн Коммунисттер партия эвилелиниң баштар чөпүрүнүн бисекретары Т. П. Хренников, СССР-ийн Чуруттулар эвилелиниң баштар чөпүрүнүн бисекретары П. А. Номаров, СССР-ийн Журналисттер эвилелиниң баштар чөпүрүнүн бисекретары Г. М. Орлов олар плетек кылгашар.

Оң соода Социалистиг Күш-ажылы Маддир СССР-ийн улустуң артык комитетин Д. Д. Шостакович ленинчи шаңнадыг лауреады С. В. Михалков, В. П. Коаченко, С. С. Нароватов, кино режиссер С. И. Ростокциг шудуучу Максим Танк, чуруттучу Таир Салахов, чогаалчы Леонид шаңнадыг лауреады Чыгыш Айтматов, СССР-ийн улустуң артык Б. А. Русенко драматург А. П. Штейн, кинодраматург А. У. Ашимов СССР-ийн улустуң артык К. Ю. Лавров, чогаалчы, Ленинчи шаңнадыг лауреады Ю. В. Бондарев, чогаалчы В. Э. Бакин олар чуве чуугаалынар. Шудуучу С. П. Шипачев болуучу «Бели дээр» деп шувүтленинде удуудуңу юмчан.

Пленумунуң даярчылары СЭКП Топ Комитетине бөйрүк чагааны уаут көрүдүшкүдө биле хулаа алганы. СССР-ийн чогаалчы лидериниң СССР-ийн 50 чымын турсукаанын каттышкан пленуму ооң-биле ажалымын доослаан.

Октябрь Революцияны орден биле — «Хүндүлөдүн Демдөө» орден биле — 51, «Күш...

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Пленумунуң даярчылары СЭКП Топ Комитетине бөйрүк чагааны уаут көрүдүшкүдө биле хулаа алганы. СССР-ийн чогаалчы лидериниң СССР-ийн 50 чымын турсукаанын каттышкан пленуму ооң-биле ажалымын доослаан.

Октябрь Революцияны орден биле — «Хүндүлөдүн Демдөө» орден биле — 51, «Күш...

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Чарык: «СЭП-ийн Дээди Советинин ведомствозуда» болуп чөп-чөп солунунарада парадтымын.

Бүгү-эвилелдин ном тарадыр айы эгелээн

НОМНАРНЫ-ЧОНГА

«ССР-нин 50 чылынга тураскааткан паралага үндүрүлгөлерин пропагандаларынын болгаш тардыларынын Бүгү-эвилел шалыпчы айынын дугайында доктаалды...»

гула. Бо талазы-биле байлак арга-дуржулга Каз-Хем, Бик-Хем райондарынын база Кызыл-Хем районунун ном тарадычыларында бар алгартан. Номнуң хөй-ниити тардычыларынын саны өскөн. Юбилейге тураскааткан шалыпчы ай үезинде хөй-ниити тардычыларынын саны удам көвүдээр чугаа-жок. Номнары бүдүрүлгө-дөр.

НОМ ДУГАЙЫНДА

- Билаларкы үдөзүмү — номго ынак болунар. М. ГОРЬКИН.
• Ном чок бажым дээрден, селкил-саткын чок мага-ботка дөмөй. ЦИЩЕРОН.
• Чүңү-даа Бодавас кижин дээр, чүңү-даа номчуунас кижидир. Д. ДИДРО.
• Бир-ле чүңүдү номчул турар кижин, номчутуунай турар кижиден кам катал төмү бирик болор. В. БЕЛИНСКИЙ.
• Уш хонук дүргүндө чаа ном номчуунаска, чугаа безин чаалаарны апар. (Улегер чугаа).
• Номчаккы дугайым эвес, а билкил акааның чугаала. (Улегер чугаа).
• Эргемери — номдан тынар, эртимени — черден калар. (Тыва улегер чугаа).
• Ном чокта — сөөкөй караңгы. Ном чокта — дөзөкчидир дүмбөй. Д. ЛОНДОН.

ЧУРУКТА: Тожу районунуң бот-тынгыр ыраажылары көрүлдө үезинде. А. СОДУНАМНЫН фотогу.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ ШЫДЫРААЧЫЛАРЫНЫ ӨСТУРЕР

Кылымда шыдыраа клубу ажыттылганы хоорайнын спорту амдыралында өөрүш-күгүт болушкун. Шыдыраа клубу амдыралында баштайгы башкылары кылган. Хоорайнын шыдыраа федерациянын хураалына клуб чүвүлгенин сооткан, бо чылым түнчүлүдө болган 1973 чылдын өзүндө оң чорудар ажылканын планын тургускаан. Оң кол-ла сооткааны клубка хөй кижилерни хаара тудары болор.

Клубтун бирги чери дөш швейцар системалы шыдыраа маргылдааны диварлар орнатарына. Шак мындай оюнары эртерин чачкы болдурун көргөн.

СПОРТЧУ МАРГЫЛДААЛАР

Човуң ажыктык дышта-нылааны экилдери баш оларын спортка хаара тудар хемчегерин Тапты районун «Тилелге» сохтозунун партия комитетинде ат турар. Сохтоз үези алы-буру спортчу маргылдааларына организацион рыхче кичээлгеиин мда сатып, ону боттадырын эгелээ.

Совет гроссмейстерлер — мурнунда

НЬО-НОК. (СЭТА). Сая Антонова делегациян хөй шыдыраа маргылдааның ийни совет гроссмейстер — Карпо биле Керес мурнап чоруп турар.

Table with sports results for December 1st, including events like 'НАПЫРАЛ', 'ЭРЭС ОЙНААР ААЛЧЫ', and 'ТИЛЕЛГЕЖЕ ТУРА-СОУРУНУ ДЭЗШ'.

ТАҢДАЫ КЕЖИШ

ХУННЕР бидиртийбей эртин-лер тур. Дир-ле үдөлгө чөм тарва дугайында биетин эргелик чыгыр боддаларыс боттук ажыл-херектер болуп, чидирг чоңка аянал алган дүңдүдүс чинге-чинге ооргалар боон чагыткан, ийле-йи. серини тагыт кургал, каракка көстүд, хога өйдүгү турда, сагыш-сеткил сергек болбас арга чок. Базыр, Ала-а бис үш арамыста сүт өтсө найраалдык мындак бис, деминг сааскан төве түдүп туур дөш дег, хүлөөдирген аялдан өв-оон-оон сегиртпей алган, най-каймыкты хилетпей биле кызыл-кызыл, хирт кызыл-ла турар бис дөшөр даан.

Аалчылар өөрүп чанган

Барың-Хемчинте «Дөң-Терезин» сохтозун болгаш Ан көздө Советтик малчыларынын уруглары чагайыды туттунган чаа интернатта бир чык ажыг чурттап турарлар. Ында сезен ажыг уруглар күрүнениң долу хандырылганында өөрөнип, чурттап турар.

ГРИГОРИЙ ФЕДОРОВ АТ-ТЫГ

«Григорий Федоров АТ-ТЫГ» деп шаңналды шыгараңгай совет футболдин дугайында тураскаат кылдыр Армяндын төп спорт клубу 1958 чылда тургускан. Ону чурттуң чемпионатында хамыктан хөй бөмбүк эртерип текшен командага тыпсар. Бо сезонда Ворошиловградтын «Заря» командасынын болгаш Киев «Динамо» халдар футболдистери удуралыкчыларынды хаалганын кайтарыды. Ында 52 катан бөмбүк эртерип текшен. Клевицлер өскөлерин шөдөдөргө ойнаш хөй салып көмбүк эртерип текшен, ыңчанган шаңналды аларга тыпсыр.

ЭН ЭКИ БОМБАРДИРГЕ!

«Эн эки бомбардирге!» деп шаңналды 1958 чылда «Труд» солунуңуң редакциясы тургускан. Бо уаада киев «Динамо» ойнакчызы Олег Блохин 14 катан бөмбүк эртерип текшеш, хамыкты мурнаан.

1972 чылда футбол шаңналдары

«Заря» команданын футболдистеринге тыпсар. «Заря» кол болгаш солукунуңуң составтары-биле эң эки түнелдиң — 77 уугу санын алган дөш ССР-нин футбол федерациянын шаңналы-биле шаңналырын база чедип алган. Ол шаңналды ССР чемпиону — команда эң баштай алган.